

ITÄMERI- YKSIKÖ

TEEMU KASKINEN
HEIKKI HEISKANEN

KUKA TAHANSA VOI OLLA AGENTTI

WSOY

TEEMU KASKINEN

ITÄMERI- YKSIKKÖ

TEEMU KASKISEN JA HEIKKI HEISKASEN
TELEVISIOSARJAKÄSIKIRJOITUKSEN
PYSÄYTTÄKÄÄ NYQVIST
POHJALTA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

*Omistettu Jan Guilloulle, August Strindbergille,
Lars von Trierille, Lena Anderssonille, Mark Laneganille
ja Aleksanteri Suurelle*

© Teemu Kaskinen, Heikki Heiskanen ja WSOY 2023

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

ISBN 978-951-0-47740-3

PAINETTU EU:SSA

*Olen kotoisin pohjoisesta maasta,
jonka nimi on Hysteria.*

PAAVO HAAVIKKO

ENSIMMÄINEN LUKU

MIES ARKANGELISTA

KUN AUTON pyörät pysähtyivät ja soran rahina lakasi, moottori sammui ja ilmastointi lopetti huminansa, Eronen avasi oven ja nousi autosta ja tunsu heti olevansa lähellä Venäjän rajaa. Hän ei tiennyt, miten pystyi sen tuntemaan, mutta hän tunsu sen. Eronen oli varma, että täällä oli taisteltu. Se tieto tuli maasta. Hän tunsu sen jaloissaan.

Valoisan vuodenajan sekoittamien pikkulintujen sirkutus kuului kaikkialta. Hetken hän melkein luuli näkevänsä laulun tien yllä ja puiden välissä, mutta ne olivatkin pikkulinnut itse, jotka lentelivät siellä täällä. Maasto lasu järvelle päin. Puusto oli noin viisikymmenvuotiasta, mäntyä ja kuusta, haapoja tien vierellä. Keskellä tietä, ajourien välissä, kasvoi ruohoa. Se oli kapea tie.

Eronen otti etupenkiltä tilavan, tyhjän olkalaukun, sanoi kuljettajalle tulevansa pian takaisin ja löi oven kiinni. Ovi sulkeutui pehmeästi napsahtaen niin kuin uusien autojen ovilla oli tapana, huolimatta siitä miten kovaa ne lyötiin kiinni.

Eronen käveli ripeästi tietä pitkin melko kauan ja ehti jo miettiä, oliko käskenyt kuljettajaa pysäköimään liian aikaisin, mutta näki sitten poliisiauton. Sen luona seisoj kaksi miestä. Eronen repäisi nimilapun irti maastopukunsa rinnuksesta ja arvomerkit kauluksista ja työnsi ne taskuunsa.

Kun poliisit kääntyivät katsomaan Erosta, tämä nosti heille kättään tervehdykseksi. Poliisit vastasivat tervehdykseen. Tältä etäisyydeltä Eronen tunnisti jo toisen miehistä – se oli Happonen. Melkein samanlaisena kuin hän tämän muisti. Eronen päästyä miesten luo hän ja Happonen nyökkäsivät

toisilleen, ja toinen poliisi esitteli itsensä Noréniksi. Eronen ei esitellyt itseään. He lähtivät kävelemään kohti kesämökkiä. Eronen ei ollut vielääkään sanonut sanaakaan.

Mökin pihaan oli pysäköity toinen poliisiauto. Sen tuulilasiin oli ammuttu pari reikää. Auton apukuljettajan puoleinen ovi oli auki. Eronen kurkisti sisään. Kuskin paikalla retkotti kuollut poliisi. Poliisin rinnassa oli verinen reikä, samoin nenän vieressä. Takaraivo ja aivot olivat levinneet istuimen niskatuelle ja valuneet poliisin selän ja istuimen väliin. Tahmean punaisen massan ympärillä parveili ötököitä. Laskeutuneet hyönteiset eivät liikkuneet paikaltaan. Niiden jalat ja imukärpäset näyttivät jääneen kiinni vereen.

Eronen tarkasteli luodinreikiä tuulilasissa. Sitten hän kääntyi ja vilkaisi Happosta. Happonen ymmärsi, ei tarvittu edes puolta sanaa. Hän olikin entinen sotilas.

– Riittääkö parikymmentä minuuttia? Happonen kysyi.
Eronen nyökkäsi.

Happonen lähti kävelemään tietä pois päin. Norén ei viivytellyt vaan lähti hänen peräänsä.

Eronen kaivoi olkalaukustaan parin sinisiä kertakäyttöhanskoja. Hän ei ryhtynyt kaivamaan luotia poliisin rinnasta tai istuimen niskatuesta. Sen sijaan hän istuutui apukuskin penkille, käänteli päätään terävästi edestakaisin, katsoen välillä kuollutta poliisia nenänvarteen ja välillä tuulilasiin iskeytyneestä reiästä ulos. Suoritettuaan alustavat mittauksensa hän kiipesi autosta ja käveli metsään. Hän jatkoi tähtäilyjään sieltä, tällä kertaa autolle päin, tähtäsi etusormellaan käsi ojennettuna ja etsi sopivaa ampumapaikkaa, sellaista jonka olisi itse valinnut, vaikka miten kiireessä. Sitä ei ollut helppo löytää, puita kasvoi tiheässä, yleensä jokin niistä katkaisi näköyhteyden luodinreikään tuulilasissa ja kuolleeseen poliisiin. Lopulta Eronen löysi kohdan joka täsmäsi, puiden välistä erotti poliisin juuri hyvin. Eronen alkoi haravoida sammalikkoo katseellaan. Tuossa näkyi painauma. Kynnärpäältä, arvatenkin. Ja tuossa polven hieraisema kohta. Ja tuossa... melkein näkymättömissä... Eronen poimi hylsyn käteensä. Jos hän ei olisi tiennyt,

mitä suurinpiirtein oli etsimässä, se olisi jäänyt löytämättä. Hylsy kiilteli himmeästi, sammaleenvihreänä, kuin emaloi-tuna. Se oli 9x39 hylsy, tehty vaikeasti löydettäväksi. Vähän matkan päässä oli toinen. Eronen hymähti tyytyväisenä.

Eronen kävi vielä mökin sisällä. Eteisessä oli toinen poliisi, yhtä kuolleena. Käytyään mökin lävitse Eronen poistui. Hän sanoi Happoselle, että tämä voisi jatkaa töitään, mitä se sitten tarkoittikin. Ilmeisesti tekniikan väen kutsumista paikalle ja hälytyksen tekemistä poliisisurmista. Sen jälkeen hän vilkaisu Noréniin, joka vastasi hänen katseeseensa silmääkään räpäyttämättä. Sitten Eronen lähti. Hän tiesi voivansa luottaa Happoseen. Hän arveli voivansa luottaa myös Noréniin. Harva halusi istua omilla housuillaan tuleen. Saati kävellä omin jaloin roviolle.

Aleksis Nyqvist katseli ikkunasta ulos kahvikuppi kädessään eikä huomannut vaimonsa, Helena Nyqvistin, katselevan häntä. Nyqvist oli avannut verhot työntämällä vasemmanpuoleisen verhon kasaan keskelle ikkunaa, niin kuin aina. Oikea oli yhä ikkunan peittona. Hän näytti mielteliäältä, aivan kuin hän olisi arvioinut vastapäisen rakennuksen arkkitehtonista kokonaismerkitystä. Todellisuudessa hän odotti, että hänen puhelimensa latautuisi sen verran, että hän uskaltaisi panna sen päälle. Tällä hetkellä edes sen latausvalo ei palanut. Nyqvist ajatteli taikauskaisesti, että latausvalo syttyisi nopeammin, jos hän katsoisi muualle.

Helena Nyqvist katseli miestänsä. Hän ei nähnyt tämän kasvoja mutta arvasi pään asennosta, mitä tämän mielessä liikkui. Oikeastaan Aleksis Nyqvistin mielenliikkeiden tulkitseminen oli sitä helpompaa, mitä vähemmän kiinnitti huomiota tämän kasvoihin ja ilmeisiin. Aleksis Nyqvist olisi ollut hyvä pokerissa, jos hän olisi osannut pelata pokeria. Varsinkin kun satunnainen vastapelaaja ei olisi ikinä edes ajatuksissaan käyttänyt hänen kasvoistaan sanaa »pokerinaama». Aleksis Nyqvistin kasvoissa ei ollut ohuthuulista ilmeettömyyttä tai mitään kiveenhakattua. Hänen kasvonsa olivat eloiset, hyväntahtoiset ja harmittomat. Niiden ilme oli ystävällinen ja alistu-

vainen ja hieman epäluuloinen. Aivan kuin Aleksis Nyqvist ei olisi voinut täysin luottaa maailman hyvyyteen häntä kohtaan. Eikä hän tietenkään voinutkaan. Elämä oli kohdellut häntä korkeintaan puolittain hyvin. Aleksis Nyqvist oli alisuoriutuja. Hänen kiinnostuksensa oli suuntautunut liian moniaalle eikä siksi oikein minnekään. Hän ei ollut edes harmaa puurtaja, puurtaminen ei kiinnostanut häntä. Aleksis Nyqvist oli keskiportaan ihminen, parhaimmillaan seuratessaan johtajaa, paitsi että johtajatkin useimmiten lopulta hermostuivat hänen häilyväisyyteensä ja tuuliviirimäisyyteensä. Samoin työkaverit. Aleksis Nyqvistillä ei ollut omia mielipiteitä eikä oikeastaan omia ajatuksiakaan. Tai sitten hän ei vain ollut oppinut koskaan kunnolla ilmaisemaan niitä. Eikä sen vuoksi ollut myöskään löytänyt omaa paikkaansa elämässä. Sitä mieltä oli Helena. Hän muisteli lukeneensa, että jokainen kyllä loppujen lopuksi löysi oman paikkansa. Vaihtoehdot karsiutuivat, kunnes jäljelle jäi yksi.

Aleksis Nyqvistin puhelimen punainen valo ei ollut syttynyt vieläkään. Aleksis kääntyi, hymyili vaimolleen, joka seiso keskellä olohuoneen lattiaa tyhjä kahvimuki kädessään häntä vakavana silmäillen, ja ohjautui kohti kaukosäädintä. Televisio välähti auki, Aleksis huomasi vaimonsa katselevan häntä yhä.

– Keitänkö mä sulle lisää kahvia? Aleksis kysyi.

Helena pyöritti päätään. Hän oli jo täysissä pukeissa miinus kengät.

Aleksis nyökkäsi, mukavana niin kuin aina.

– Keskusrikospoliisi on ottanut Imatran poliisisurmien tutkinnan johtoonsa, uutistenlukija kertoi televisiossa. – Poliisi saa virka-apua rajavartiolaitokselta, sillä rikospaikka sijaitsee aivan rajavyöhykkeen tuntumassa. Yhtenä mahdollisena tutkintasuuntana pidetään järjestäytyntä rikollisuutta. Venäjän rajan läheisyyden takia tutkinnassa otetaan huomioon mahdollisuus, että kysymys on rajat ylittävästä rikollisuudesta. Imatran poliisisurmat ovat jo herättäneet kansainvälistä mielenkiintoa...

Aleksis näytti hajamieliseltä, poliisisurmat eivät kiinnostaneet häntä, hän oli jo vaihtamassa kanavaa. Helena tarttui hänen käteensä ennen kuin hän ehti tehdä sen.

– Eikö tuo voisi olla vähän niin kun sun alaa? Jos se on tapahtunut rajan läheisyydessä vielä? Pitäisikö teidän tehdä vaikka joku kannanotto tuon suhteen?

– Ei murhat ulkoministeriölle kuulu, Nyqvist sanoi vähätelevästi.

– Miten niin? Tuossahan sanottiin, että se on herättänyt kansainvälistä mielenkiintoa.

– Joo ehkä mutta enhän mä tuollasia asioita voi alkaa omin päin viemään eteenpäin.

– Oletko sä kuullut sellasesta asiasta kuin oma-aloitteisuus?

– Mulla on parempi suunnitelma. Illalla on ne Kansallisten strategiapäivien etkot...

Nyqvist alkoi taas selittää jo moneen kertaan selittämänsä suunnitelmaa. Helena vei muumimukinsa keittiöön ja kolautti sen tiskipöydälle kovempaa kuin oli tarkoitus. Hänen piti ihan tarkistaa – ei kai arvokkaaseen kuppiin ollut tullut säröä? Sitten hän katkaisi kahvinkeittimestä virran.

– Mun täytyy vaan tehdä vaikutus oikeisiin ihmisiin, Aleksis jatkoi olohuoneesta.

Helena seisoi keittiön oviaukossa.

– Täytyyhän sulla olla joku asia, jolla sä teet sen vaikutuksen.

– Miten niin? Eihän kellään muullakaan ole.

– Mistä sä sitten ajattelit niille ihmisille puhua?

– Ihan mistä vaan, mun työstä, harrastuksista, kiinnostuksen kohteista.

– Aleksis, sä olet harjoittelija, sä harrastat pelaamista ja sä elät jossain haavemaailmassa.

– Mä oon tutkinut tätä asiaa. Jos mä vaan pääsen puhumaan oikeille ihmisille ja tuomaan ilmi sitä rakkautta ja innostusta, mitä mä tunnen kansainvälistä politiikkaa kohtaan...

Helena ei enää kuunnellut.

Aleksis Nyqvist meni katsomaan puhelintaan. Punainen valo oli syttynyt. Nyqvist hymyili tyytyväisenä ja painoi puhelimen päälle.

– Mitä jos vaan rohkeasti kysyisit sitä vakipaikkaa? olivat Helenan viimeiset sanat ennen kuin hän poistui ulko-ovesta. Sitä ennen hän oli käynyt nykäisemässä verhot syrjään ikkunan molemmin puolin.

Monitoimitulostin sirisi hiljaa, suhahti ja naksahi ja sylkäisi viimeisen tulostuspaperiarkin alustalle muoviläpän alle. Nyqvist nosti paperit käsiinsä ja katseli niitä jännittyneenä. Hän oli tyytyväinen aikaansaannokseensa. Hän oli tulostanut aamun pääuutisen useasta suomalaisesta uutisjulkaisusta ja kaikista mahdollisista ulkomaisista. Imatran poliisisurmat oli läpäissyt kansainvälisten uutistoimistojen seulan ja löytänyt tiensä maailmalle. Nyt sen piti vielä läpäistä ulkoministeriön mediaosaston päällikön seula. Nyqvist koputteli paperit siistiksi pinoksi ja käveli avokonttorin läpi esimiehensä huoneen ovelle.

Nyqvist painoi summeria, vihreä valo syttyi ja lukko surahti auki. Nyqvist avasi oven ja astui sisään.

Mediaosaston päällikön, Hämeenahon, silmiä kehystivät paksusankaiset silmälasit. Niissä oli samaa tyylikkyyttä kuin italialaisissa kengissä tai urheiluautoissa. Ne olivat ajattomat ja modernit, jopa postmodernit. Niissä oli jokin *designiin liittyvä ajatus*.

Hämeenaho otti Nyqvistin ojentamat paperit ilmeettömästi vastaan. Hänen kravatissaan oli Kiinan muuria muistuttava kuvio. Hämeenaho ei ryhtynyt selaamaan papereita, ainoastaan käänsi muutamaa sivua yläkulmasta niin että sai käsityksen siitä, mitä kokonaisuus saattoi pitää sisällään. Sitten hän käänsi pistävän katseensa Nyqvistiin. Nyqvist yskäisi.

- Mietin vähän niitä Imatran poliisisurmia...
- Niin? Hämeenaho keskeytti kärsimättömänä.
- Kai meidän pitäisi ottaa joku linja niiden suhteen?

Hämeenaho ojensi paperit takaisin Nyqvistille.

– Mikä ihmeen »linja»? Me ollaan ulkoministeriön mediaosasto. Meidän linja on »itä on itä ja länsi on länsi, eivätkä ne koskaan kohtaa». Poliisisurmat on poliisiasia. Ne ei kuulu meille.

– Niin, ehkä, mutta kai meillä pitäisi kuitenkin olla jokin viestintästrategia. Nimittäin tässä voi hyvin avautua kansain-

välinen tutkintalinja ja aivan varmasti nämä poliisimurhat tulee herättämään myös kansainvälistä mielenkiintoa ja vaikuttaa sitä kautta myös Suomen imagoon. Ja mä itse voisin ihan hyvin ottaa projektin tästä kaikesta, mä olen nimittäin jo vähän ehtinyt ajatella–

– Nyqvist, Hämeenaho keskeytti. – Älä ajattele. Se ei sovi sulle.

Nyqvist seisoi hetken paikallaan. Tummat sangat kehystivät Hämeenahon katsetta kuin painajaismaiset siivekkeet. Nyqvist nyökkäsi, hymyili anteeksipyytävästi ja kääntyi lähteäkseen.

– Niin ja Nyqvist. Ne strategiapäivät.

Nyqvist kääntyi taas.

– Joo, mä olen tulossa, hän sanoi innokkaasti.

– Se ei kiinnosta mua yhtään mutta Patricia Vestbacka-Salolainen soitti ja ihmetteli, minkä takia hän ei ole saanut kutsua.

– Kyllä mä lähetin.

– No selvästikään se ei ole mennyt perille. Sä teet nyt Nyqvist niin, että sä lähetät ne kutsut uudestaan.

– Siis Patricia Vestbacka-Salolaiselle?

– Kaikille. Kirjeellä.

Nyqvist mietti hetken.

– Jos sähköpostilla kuitenkin? Kun eihän ne kirjeitse mitenkään ehdi kun johan ne strategiapäivät alkaa huomenna. Tänään on ne etkot... Ja jos mä lähetän kirjeellä niin mä joudun pyytämään jokaiseen vielä Parikan allekirjoituksen. Ja se tuntuu vähän vaivalloiselta, kun... mä sen jo kertaalleen tein.

– Nyqvist. Sä kirjoitat ne kutsut käsin. Ja sä ostat niihin postimerkit sun omalla rahalla. Tai mä kirjoitan sulle sellaiset eropaperit, että posti onkin sitten ainoa paikka, minne sä pääset niillä töihin.

– Joo, totta kai. Anteeksi.

– Ei sun multa tarvitse pyytää anteeksi. Vaan Vestbacka-Salolaiselta. Sun sekoilujen takia hänelle tuli tosi paha mieli.

Nyqvist poistui esimiehensä huoneesta ja veti oven peränsään kiinni. Hän työnsi suureen muoviseen paperinkeräysastiaan Imatran poliisisurmista kertovat uutiset, jotka hän oli

niin huolellisesti valinnut, ja suuntasi hissille. Nyqvist astui ulkoilmaan, jonka merellistä raikkautta hän ei huomannut, ja suunnisti lähimmälle kioskille ostamaan postimerkkejä ja kirjekuoria. Merikasarmi pylväsrivistöineen ja kultaisine leikkauksineen jäi hänen taakseen.

Puolustusministeriön kansliapäällikkö Hannu Rautakorpi istui työpöytänsä ääressä. Hän oli kääntänyt pyörivän tuolinsa pöytään nähden poikittain, että voisi katsoa ikkunasta ulos. Sen sijaan hän katseli täytettyä varista, joka istui oksankarahkalla arkistokaapin päällä. Variksen silmät olivat kiinnittyneet kansliapäällikköön. Sen nokan tyveen oli jähmettynyt kolkko hymy.

– Pitäisi sinutkin jo vaihtaa, Rautakorpi sanoi varikselle.

Täytetyn variksen lisäksi hänen huoneessaan oli satunnaisesti kertynyt valikoima erilaisia sotilaallisia muistoesineitä kaiverruksin ja laatoin – hylsyjä, teräaseita ja pahkatöitä. Rautakorpi ei ollut sisustusihmisiä.

Ovi kävi, Rautakorpi kääntyi laiskasti tuolissaan. Eronen seisoi jo hänen työpöytänsä edessä armeijanvihreä laukku olallaan. Hänellä oli harmaa palveluspuku yllään.

– Mitä nyt?

Eronen ei vastannut.

– Mulla olisi pari hommaa tässä. Strategiapäiviin liittyen. Pitäisi tarkistaa puolustusministerin puhe.

– Pane joku toinen tarkistamaan se, Eronen murahti.

Eronen avasi laukun, veti sieltä minigrip-pussin ja heitti sen pöydälle Rautakorven eteen. Pussissa oli neljä tummaa ja kiiltävää hylsyä. Rautakorpi avasi pussin ja otti yhden hylsyn käteensä.

– Joo, voi koskea, se on tutkittu, Eronen totesi happamasti.

– Ja valitettavasti puhdas.

Rautakorpi yskähti pahoitellen, pudotti hylsyn takaisin muovipussiin ja pyyhkäisi sormensa puhtaaksi puvuntakkinsa hihaan, mikä oli looginen mutta järjetön teko.

– Ysi kertaa kolmeysi hylsy. VSS – venäläinen sotilaskäyttöön tarkoitettu lyhytpiippuinen tarkkuuskivääri.

– Oletko sä käynyt Venäjällä? Rautakorpi kysyi.

– Imatralla. Ne tapetut poliisit.

– Mitä niistä?

– Siellä oli tuttu ukko työvuorossa. Ehdin paikalle ennen kuin sinne tuli muita. Satuain olemaan Immolassa käymässä.

Eronen kaivoi laukustaan toisen minigrip-pussin. Rautakorpi nappasi sen lennosta. Sen sisällä oli paksu rannekello, jossa oli maastokuvioitu rannekkeensuojus.

– Ratnik-kello. Venäläinen, sotilaskäytössä.

Rautakorven kysyvä ilme oli muuttumassa tajuavaksi ilmeeksi. Eronen tuntui melkein nauttivan tilanteesta. Hän veti laukustaan kolmannen muovipussin, tällä kertaa se oli suuri, lituskaksi prässätty. Rautakorpi pyöritteli sitä käsissään. Sen sisällä oli oliivinruskea maastopuku.

– Gorka-maastopuku. Venäläinen, sotilaskäytössä.

– Nyt jumalauta, Reijo, mitä perkelettä?!

Eronen kääntyi ikkunaan päin kuin olisi halunnut salata Rautakorvelta ilmeensä.

– Signaalitiedustelun mukaan niitä on siellä rajan pinnassa arviolta parikymmentä miestä.

– Venäläisiä?!

Eronen nyökkäsi.

– Mitä helvettiä? Mistä lähtien?! Mitä ne haluaa?!

– Soluttautua rajan läheisyyteen.

– Niin niin! Mutta mitä ne *haluaa*?!

– Tuskin tappaa poliiseita ainakaan. Vaikuttaa enemmän työtapaturmalta. Partio oli saanut ilmoituksen laittomasta kannabisviljelmästä.

– Kannabiksesta? Oliko siellä?

Eronen kohautti olkapäitään.

– Voi vitun vitun vittu, Reijo. Tajuatko sä mitä amerikkalaiset sanoo, jos ne saa tietää, että meillä on Suomessa asemissa venäläisiä sotilaita? Jotka tappaa täällä poliiseja...

Eronen kääntyi.

– Eihän meidän jenkeille tarvitse kertoa mitään. Ei nyt liioitella. Parikymmentä ukkoa.

Rautakorpi sulki silmänsä ja jännitti kasvojensa kaikki lihakset, hetken aikaa hän näki tähtiä. Hänen mielessään

välähteli sanoja, termejä, tosiasioita... Reykjavikin huippukokous... isäntämaasopimuksen lisäpöytäkirja...

– Tästä ei saa tulla julkista keskustelunaihetta, hän sanoi ääneen ja avasi silmänsä.

– Ei tietenkään.

– Poliisien tutkimukset? Uhka vai mahdollisuus?

– Siinähan tutkivat. Ne mitään saa selville. Suomen poliisi... Sitä paitsi todistusaineisto on tuossa, Eronen viittasi muovipusseihin pöydällä. – Luoteja lukuunottamatta tietysti.

– Asia täytyy silti hoitaa jotenkin. Jokin vastatoimi.

– Samaa mieltä.

– Jos Puolustusvoimat? Jotenkin salaa... tietenkin presidentiltä salassa?

– Ei onnistu. Nykyisessä asenneilmastossa.

– Mitä me sitten tehdään?

– Härkönen.

Rautakorpi selvitteli kurkkuaan.

– Härkönen... hän sanoi ja kuulosteli sanomaansa. Se kuulosti pahaenteiseltä. – Onkohan se enää elossakaan?

– On se, Eronen sanoi.

Rautakorpi vilkaisi arkistokaapin päällä istuskelevaa varista. Sillä oli häijy ilme.

Nyqvist oli saanut kaikki kutsut kirjoitettua. Hän oli huijannut hieman ja kirjoittanut kutsun käsin vain Patricia Vestbacka-Salolaiselle. Sen lisäksi hän oli tulostanut kutsun sadalle, viidellekymmenelle aakkosten alku- ja viidellekymmenelle loppupäästä ja ostanut satayksi kuorta ja kaikkiin ensimmäisen luokan postimerkit. Hän oli väärentänyt Patricia Vestbacka-Salolaisen kutsukirjeeseen Parikan allekirjoituksen. Muut hän oli jättänyt allekirjoittamatta. Nyqvist arveli, että Hämeenahon käsky oli enemmän työpaikkakiusaamista kuin todellinen työtehtävä, ja siksi hänellä oli oikeus oikoa mutkia. Hän oli käyttänyt kirjeiden väsäämiseen leijonanosan työpäivästään, kello oli jo melkein kolme, kun hän sai vietyä kirjeet lähimpään postiin – taksilla – varmistettuaan ensin

puhelimitse, että ne ehtisivät vielä sen päivän lajitteluun ja seuraavan aamupäivän jakoon.

Nyt Nyqvist istui taas työpisteellään ja yritti keskittyä työtehtävään, joka hänen olisi alun perin pitänyt saada sinä päivänä valmiiksi. Työ oli sälytetty hänen niskoilleen jo edellisenä päivänä. Hänen piti kirjoittaa tiedote Naton huippukokouksesta, joka alkaisi maanantaina Reykjavikissa. Suomi otti kokoukseen osaa kumppanuusmaana, ja asialistalla oli Suomen ja Naton välisen isäntämaasopimuksen lisäpöytäkirjan allekirjoittaminen. Lisäpöytäkirjan sisältöä ei ollut julkaistettu etukäteen eikä sitä julkistettaisi jälkepäinkään. Muuta kuin ympäripyöreitä pääkohtia ja suuntaviivoja, jotka olivat pääteltävissä muutenkin. Nyqvistin kirjoitustyö ei sujunut, hänen toiveikkaat ajatuksensa olivat strategiapäivien etkoissa. Hänen ei tarvinnut tehdä muuta kuin käydä kotona ja vaihtaa päälle paras pukunsa ja tyylikkään kravattinsa, ilmestyä bileisiin ja *tehdä vaikutus oikeisiin ihmisiin* – ja hänen onnensa kääntyisi viimein.

Nyqvist kuuli puhetta, melkein riitelyä. Hänen työpisteensä ohi kävelivät Hämeenaho ja ulkoministeriön valtios sihteeri Leena Parikka. Parikka kuulosti vihaiselta.

– Siis sä unohdit sen? hän kysyi. – Miten helvetissä tässä taas näin kävi?

– Mä en unohtanut sitä, mä en vaan tiennyt että mun piti hoitaa se. Se on eri asia, Hämeenaho selitti.

Hämeenaho pysähtyi ja yskäisi kovaan ääneen.

Mediaosaston työntekijät katsoivat Hämeenahoa työpisteiltään.

– Jonkun pitäisi kirjoittaa huomiseksi ulkomaankauppa- ja kehitysministerin puhe. Onko vapaaehtoisia?

Mediaosaston väen kasvot olivat peruslukemilla, ilmekään ei värähtänyt.

– Vapaaehtoinen varmasti löytyy, ettei mun tarvitse määrätä ketään, Hämeenaho jatkoi.

Hämeenaho katseli ympärilleen. Mediaosaston työntekijät olivat taas syventyneet käsillä oleviin töihinsä.

– Uskomatonta touhua... Hämeenaho harppoi Nyqvistin

työpisteen eteen ja napautti rystysillään tämän pöytää.

– Nyqvist! Sähän halusit vastuullisia työtehtäviä?

– Siis minä vai?

– Ulkomaankauppa- ja kehitysministerin puhe. Huomiseksi. Aiheena Suomi ja... transatlanttinen arvokehikko. Tai jotain vastaavaa. Onko selvä?

– Joo, Nyqvist nyökkäsi.

– Deadline tänään kello kaksikymmentä.

– Siis kahdeksalta?

– Niin. Onko ongelma?

– Ei. Tai siis... Ei ole ongelma. Hoituu.

– Hyvä.

Hämeenaho harppasi asian ratkeamista kädet puuskassa odottavan Parikan luo. He olivat poistumassa osastolta, kun ovella heitä vastaan tuli virkeä kolmikymppinen nainen housupuvussa. Hänellä oli päässään muodikas hattu, joka oli leikkisästi kallellaan. Kiiltävä korvakoru ja pari hiussuortuvaa erottuivat hatun lierin alta. Valtiosihteeri Parikka suorastaan huudahti ilosta – hillitysti tietenkin – ja aloitti vieraan halailun poskisuudelmin. Hämeenahokin tervehti tulijaa. Naapurityöpisteen Lehtimäki oli sillä välin istahtanut Nyqvistin työpöydän reunalle.

– Patricia Vestbacka-Salolainen, hän sanoi ja nyökkäsi ovelle.

– Ai tuo on se? Nyqvist kiinnostui.

– Kuulemma ehdolla vuoden nuoreksi diplomaatiksi, Lehtimäki sanoi.

Vestbacka-Salolainen kosketti muodikkaan hattunsa lieriä. Hän säteili. Jos Nyqvist olisi saanut mahdollisuuden viettää aikaa Vestbacka-Salolaisen läheisyydessä, menestyksen kulta-pölyä olisi varmasti tarttunut häneenkin.

Parikka, Hämeenaho ja Vestbacka-Salolainen poistuivat. Nyqvist käänsi katseensa tietokoneen näytölle, avasi uuden tiedoston ja alkoi miettiä ulkomaankauppa- ja kehitysministerin puhetta, joka hänen oli kirjoitettava. Hän alkoi vasta nyt siirtyä paniikitilaan.

Kun Nyqvist pääsi kotiin, kello oli melkein viisi. Strategiapäivien legendaariset etkot eli aattobileet alkaisivat seitsemältä. Hän ajatteli, että hänellä oli vielä hyvin aikaa. Hän tiesi valehtelevansa itselleen. Hän ei ollut saanut kahdessa tunnissa aikaiseksi mitään muuta kuin ranskalaisia viivoja: »Itä on itä ja länsi on länsi, eivätkä ne koskaan kohtaa» ja pari muuta.

Nyqvist kävi suihkussa ja ryhtyi valitsemaan itselleen kravattia. Hänellä oli tapana sulkea hankalat asiat mielestään keskittymällä johonkin muuhun. Hän valitsi silkkikravatin, jossa oli kultaisia torvia laivastonsinisellä pohjalla. Hän uskoi kravatin antavan rennon ja rohkean mutta kuitenkin luotettavan vaikutelman. Kultra ei menettänyt arvoaan ja laivastoon saattoi aina luottaa. Sitten Nyqvist pesi ja lankasi hampaansa. Sitten hän muisti ettei ollut vielä syönyt mitään.

Helena tuli kotiin juuri kun Nyqvist oli avaamassa jugurttipurkin kantta.

– Sori mä en ehtinyt laittaa mitään ruokaa, Nyqvist selitti ja alkoikin solmia kravattiaan. Sen hän osasi.

– Oliko sulla töissä jotain?

– Mä tein niin kuin sä sanoit, ehdotin pomolle sitä Imatrattua, ja se oli sen mielestä tosi hyvä idea, me katsotaan sitä yhdessä myöhemmin, mutta sitä odotellessa mä sain toisen vastuuhomman, pääsin kirjoittamaan ministerin puhetta.

– Ministerin puhetta?!

– Joo, ei siis minkään eturivin ministerin, ulkomaankauppa-ministerin vaan, mutta ihan tärkeä tai siis keskeinen puhe. Sinne strategiapäiville.

– Ihan mahtavaa! Saanko mä lukea sen?

– Se on vielä kesken. Deadline on kahdeksalta. Tänään.

Helena vilkaisi puhelimestaan kelloa.

– Sulla on ministerin puheen deadline kahdeksalta ja sä solmit täällä kravattia ja nuolet jogurttipurkin kantta? Mitä sä seuraavaksi meinasit alkaa tekemään? Pelaamaan jotain peliä?

Nyqvist kääntyi Helenaan selin ja katseli kravatin solmua peilistä, siitä oli tullut juuri oikealla tavalla muhkea. Paita oli napitettu vasta puoleen väliin alas, mutta Nyqvist ei napittanut sitä loppuun, sen sijaan hän haki housut tuolin selkänöjalta,

istuutui jogurttipurkin ääreen ja alkoi syödä samalla puhelintaan näpräten, housut sylissä.

– Mikä sulla on, Aleksis?

– Ei mikään, mä vaan... Mä en vaan...

– Mitä sä et vaan? Aleksis. Sun on pakko kertoa mulle. Mehän ollaan puhuttu tästä, ei mitään salaisuuksia meidän kahden välillä. Mikä sua vaivaa?

– Ei mikään, ei yhtään mikään. Kaikki on tosi hyvin. Se puhe vaan...

Helena luki Aleksin kirjoittaman puheen luonnoksen. Siinä ei ollut juuri mitään – vähän alkua ja lyhyt kokoelma ranskalaisia viivoja. Hän katsoi kelloaan. Se oli puoli kuusi. Deadline kahdeksalta. Helena oli opiskellut valtsikassa, he olivat tavanneet Aleksin kanssa valtiotieteellisen opiskelijoiden speksissä, se tapahtui ennen kuin Helena tajusi, ettei kansainvälinen politiikka oikeastaan kiinnostanut häntä, ja vaihtoi opintonsa hammaslääketieteeseen. Helena tiesi, ettei Aleksis ikimailmassa ehtisi kirjoittaa ministerin puhetta parissa tunnissa, oli se miten suppea ja minkälaista kapulakielistä puuta heinää tahansa. Itse hän kykenisi sellaisen puheen kirjoittamaan kyllä, parissa tunnissa ja vaikka lyhyemmässäkin ajassa, ympäriryöreän ja yhdentekevän puheen, joka ajaisi asiansa.

– Ei mitään hätää. Mä kirjoitan sen sun puolesta, Helena sanoi.

– Oikeesti?

– Sähän sanoit että sun ura on nyt siitä kiinni.

– Niin se on siis lähinnä siitä kiinni, että ehdinkö mä sinne etkoille.

– Sä taidat tosiaan haluta sinne minglailemaan? Mitä sä luulet että sellaisissa bileissä tapahtuu?

– En mä tiedä mutta jos mä vaan pääsen näyttämään ihmisille sitä intohimoa, mikä mulla on...

Ovikello soi. Se tapahtui niin väärällä hetkellä, että molemmat Nyqvistit säpsähtivät. Heillä kävi harvoin kukaan.

Nyqvist ojensi kätensä oven lukon vääntönupille ja katsoi vielä Helenea. Helena nyökkäsi, Nyqvist väänsi nupista, kun-

nes lukko napsahti ja raotti samalla ovea, se vedettiin heti auki kokonaan, ja vaalea noin kuusikymmentävuotias, urheilullinen tai ainakin eloisa mies astui sisään. Hänellä oli päällään ruskeat reisitaskuhousut ja merihenkkinen sinivalkoraidallinen villatakki, purjehduskengät, ei sukia. Hän oli Carl-Kristian Nyqvist, Aleksiksen isä.

– Hei, Helena, Carl-Kristian heilautti kättään tervehdykseksi.

Helena ei vastannut.

– Mä tartten sun apua, Carl-Kristian sanoi Aleksikselle.

Nyqvist tunsi sen äänensävyn.

– Mun pitää olla seitsemältä Finlandia-talolla, hän yritti silti.

Carl-Kristian nosti villatakin hihaa ja katsoi rannekelloaan.

– Mehän ehditään sitten ihan hyvin.

Nyqvist mietti hetken. Asiassa ei oikeastaan ollut miettimistä, hänen isänsä ei päästäisi häntä Finlandia-talolle, ellei hän auttaisi tätä ensin. Mikään tuskaantumisen, mitkään selitykset eivät auttaneet. Carl-Kristian seisoi eteisessä, kunnes Nyqvist suostui.

– Mä käyn vaan nopeesti, hän kuiskasi Helenalle.

Helena kantoi läppärin olohuoneeseen ja istuutui sohvalle.

Nyqvist kysyi isältään, voisiko hän lähteä juhlavaatteissa. Saatuaan myöntävän vastauksen Nyqvist pukeutui ja suki itsensä ojennukseen.

– Onhan sulla auton avaimet? Carl-Kristian kysyi.

Nyqvist nappasi Helenan auton avaimet kupista eteisen naulakon alta, ja isä ja poika poistuivat asunnosta sulkien oven takanaan hiljaa kuin kaksi rikollista.

He vuokrasivat huoltoasemalta peräkärryn, jonka Nyqvist maksoi. Sitten he ajoivat Viikkiin, Carl-Kristian antoi osoitteen. Nyqvist vilkuili ajaessaan kelloaan. Kaikkeen kului liikaa aikaa.

– Aleksis. Epäkohteliasta vilkuilla kelloa, kun ollaan retkellä, jonka tarkoitus on lujittaa isän ja pojan välistä suhdetta, Carl-Kristian torui poikaansa.

**POIKKEUKSELLINEN
JÄNNITYSROMAANI.**

**TURVALLISUUSPOLIITTINEN
SATIIRI.**

**LAAJENNETTU
JA SENSUROIMATON.**

Pysäyttäkää Nyqvist -televisiosarjan
käsikirjoitukseen perustuva teos
sekoittaa tyylilajeja ja kasvaa tarinaksi rooleista ja
identiteeteistä, totuudesta ja valheesta,
Suomesta ja Skandinaviasta.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-47740-3